

VI. GOSPODARKA I TURYSTYKA

123 > 144

VI.1. Podmioty gospodarcze

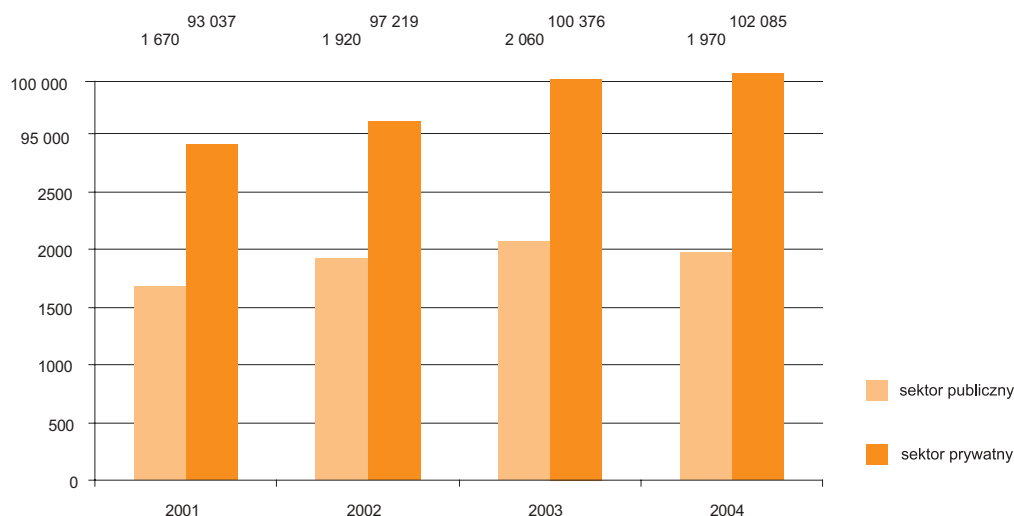
VI.1.1. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON*

Rok 2004 przyniósł dalszy wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON - na koniec 2004 r. ich liczba wyniosła 104 051 jednostek i względem roku poprzedniego wzrosła o ok. 1,6%. Zdecydowana większość - 98% - to podmioty sektora prywatnego. Pod względem liczby zatrudnionych osób dominują podmioty małe, zatrudniające do 9 osób.

Z roku na rok wzrasta udział kapitału zagranicznego wśród krakowskich podmiotów. Wśród 500 polskich przedsiębiorstw, które w 2004 r. osiągnęły najwyższe przychody znalazło się 21 firm mających siedzibę w Krakowie i 2 firmy krakowskie wchodzące w skład grup kapitałowych z siedzibą poza Krakowem.

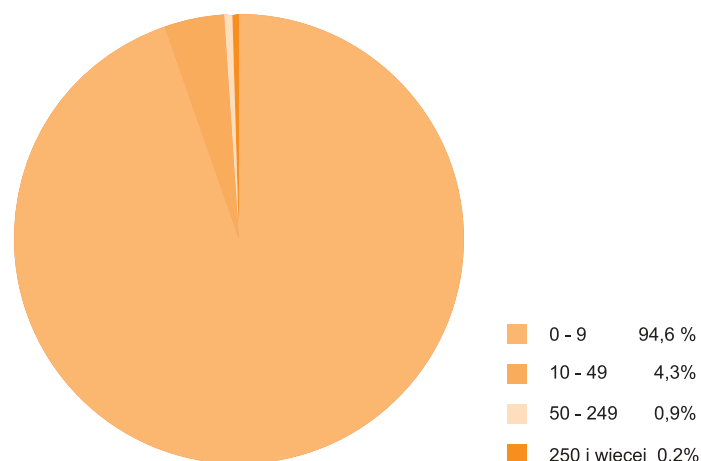
Wykres VI.1.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2001-2004 wg sektorów własności

Wykres VI.2.

Struktura podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2004 r. pod względem liczby zatrudnionych osób

*REGON - Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej

Tabela VI.1.

Liczba spółek prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego

	liczba podmiotów
2001	1514
2002	1550
2003	1609
2004	1718

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.2.

Największe przedsiębiorstwa krakowskie w 2004 r.

(Na podstawie rankingu przeprowadzonego przez czasopismo Polityka)

pozycja w rankingu	Nazwa firmy	Przychody ogółem	Zysk brutto	Zysk netto	zatrudnienie
		w mln zł	w mln zł	w mln zł	osoby
20	GK BP Polska (BP Polska, BP Express, Castrol Polska)	4 640,0	180,0	5,0	2 763
21	Tesco Polska Sp. z o.o. (w tym supermarket Savia)	4 616,0	b.d.	b.d.	19 250
44	GK Delphi Polska (Delphi Poland, Delphi Polska Automotive Systems)	2 852,9	b.d.	211,0	6 074
45	Enion SA (Zakład Energetyczny Kraków SA, a od połowy roku Beskidzka Energetyka i ZE Częstochowa)	2 823,5	54,9	31,9	8 110
48	Tele-Fonika Kable SA	2 719,6	132,0	104,5	3 503
96	Slovnaft Polska SA	1 579,5	2,1	1,0	44
120	Grupa Polimex-Mostostal Siedlce SA (GK Mostostal Siedlce, GK Naftobudowa Kraków)	1 403,6	55,3	42,1	7 231
121	GK Valeo (Valeo Autosystemy, Valeo Electric & Electronic Systems, Valeo Service Eastern Europe)	1 382,5	69,6	54,8	2 901
155	GK Can-Pack SA (Can Pack SA, Pol-Am-Pack SA)	1 121,4	180,1	142,8	1 509
257	Grupa Polska Stal Sp. z o.o.	650,1	1,2	0,9	13
275	Sambud 2 Sp. z o.o.	591,0	39,9	32,3	105
282	Orlen Oil Sp. z o.o.	584,3	20,1	13,4	356
329	Mix-electronics SA	486,9	5,7	4,6	703
343	Elektrociepłownia Kraków SA	465,1	101,6	82,2	642
377	Destylarnia Polmos SA	406,7	21,7	21,7	166
386	Pliva Kraków Zakłady Farmaceutyczne SA	392,5	40,0	30,9	931
396	Linde Gaz Polska Sp. z o.o.	381,7	64,7	50,2	684
415	GK Zakłady Magnezytowe Ropczyce SA (ZM Ropczyce, Mostostal Kraków, ZM Service)	366,9	12,6	10,0	751
422	Garmond Press SA	360,3	b.d.	b.d.	436
430	GK Polska Grupa Dealerów Sp. z o.o.	350,0	6,6	5,0	296
436	GK Alma Market	342,5	23,5	19,1	666
442	GK ComArch (ComArch, Interia.pl SA)	337,8	13,8	14,1	1 510
447	Action 2 Sp. z o.o.	330,8	4,3	3,3	124

Źródło: Polityka nr 17/2005

Tabela VI.3.

Liczba podmiotów gospodarki Krakowa wg wybranych sekcji PKD w 2004 r.

Sekcje PKD	liczba podmiotów
Ogółem	104 051
handel i naprawy	31 795
obsługa nieruchomości i firm; nauka	22 209
przetwórstwo przemysłowe	9 688
budownictwo	9 052
transport, gospodarka magazynowa i łączność	8 556
pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	7 107
ochrona zdrowia i opieka socjalna	5 251
pośrednictwo finansowe	4 029
hotele i restauracje	3 275
edukacja	2 443
pozostałe	646

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wykres VI.3.

Struktura podmiotów gospodarki Krakowa wg wybranych sekcji PKD w 2004 r.

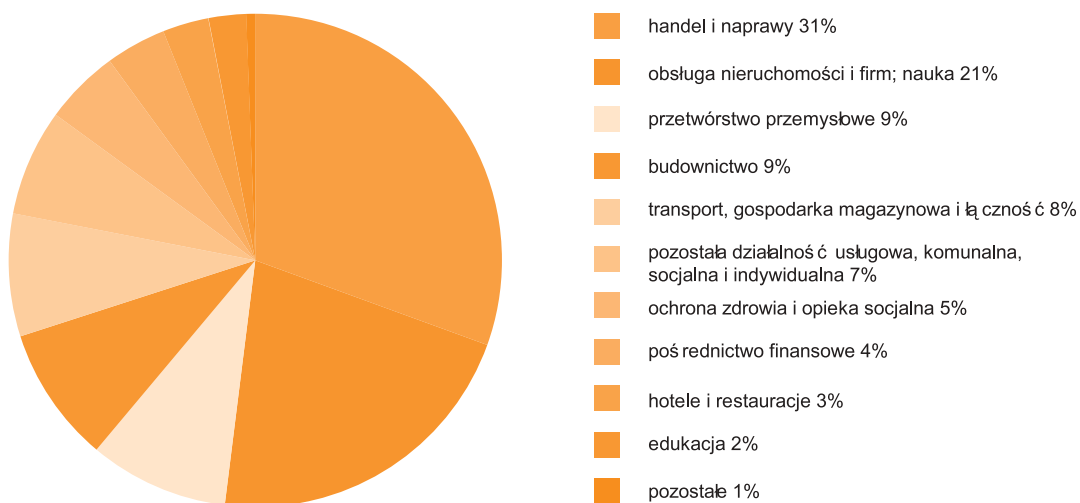

Tabela VI.4.**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w 2004 r. wg wybranych form organizacyjno-prawnych**

Forma prawna podmiotu	2004	
	Liczba podmiotów	Struktura %
ogółem	104 051	100%
spółdzielnie	410	0,4%
przedsiębiorstwa państwowe	34	0,03%
spółki handlowe, w tym:	9 471	9,1%
z o.o.	7 970	7,6%
akcyjne	437	0,4%

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.5.**Spółki handlowe wg rodzaju kapitału w 2004 r.**

	Liczba podmiotów
ogółem*	9 471
skarb państwa	76
państwowe osoby prawne	200
samorząd terytorialny	36
prywatny krajowy	8 702
zagraniczny	1 718

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

*dane z poszczególnych rodzajów kapitału nie sumują się na pozycję ogółem, gdyż ujmują spółki wg występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego

VI.1.2. Przedsiębiorcy rejestrowani w Urzędzie Miasta Krakowa

Według prowadzonej w Urzędzie Miasta Krakowa ewidencji działalności gospodarczej, na koniec 2004 r. funkcjonowało w Krakowie 91 308 przedsiębiorców, co stanowiło 88% ogółu podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie Krakowa. Saldo nowych wpisów i wykreśleń z ewidencji na przestrzeni roku wyniosło - 1 746, co oznacza spadek względem roku 2003 o ok. 2%.

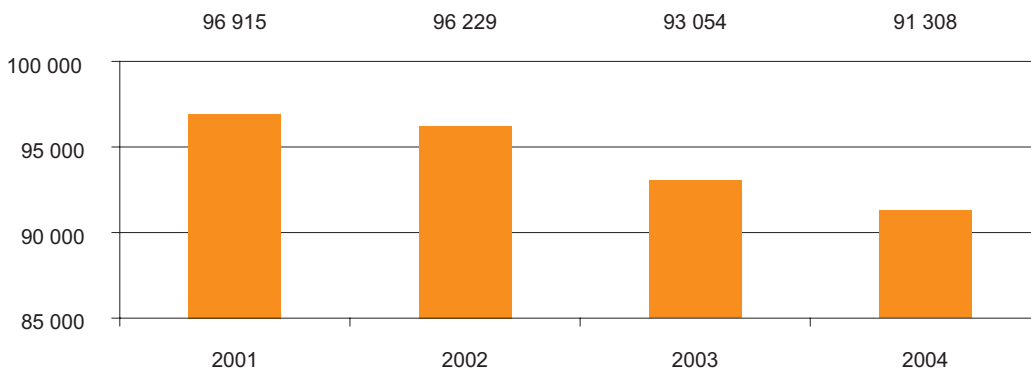
Tabela VI.6.**Liczba przedsiębiorców zarejestrowanych w UMK w latach 2001 – 2004**

2001	2002	2003	2004	Dynamika
liczba przedsiębiorców				2003=100
96 915	96 229	93 054	91 308	98,1

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

Wykres VI.4.

Liczba przedsiębiorców zarejestrowanych w UMK w latach 2001 - 2004

VI.1.3. Sklepy wielkopowierzchniowe

Od roku 1991 obserwuje się w Krakowie systematyczny rozwój handlu wielkopowierzchniowego (wg definicji przyjętej w UMK, sklep wielkopowierzchniowy to taki, którego powierzchnia sprzedażowa przekracza 2000 m².) Na przestrzeni 2004 r. na terenie Krakowa działało 26 sklepów wielkopowierzchniowych (powyżej 2000 m²), w tym otwarto dwa nowe: Castorama przy ul. W. Sławka 1 oraz Kaufland przy ul. Bratysławskiej 4. Na koniec 2004 r. łączna powierzchnia sprzedażowa tych sklepów wynosiła 233 181 m².

Tabela VI.7.

Sklepy wielkopowierzchniowe w Krakowie w 2004 r.

Lp	Nazwa	Adres	Powierzchnia sprzedaży [m ²]
1.	Abra	Zakopiańska 62	2 600
2.	Alma (Krakchemia)	Pilotów 6	3 429
3.	Carrefour Czyżyny	Medweckiego 2	7 800
4.	Carrefour Zakopianka	Zakopiańska 62	11 074
5.	Castorama	Zakopiańska 62a	9 000
6.	Castorama (od 6.10.2004 r.)	Sławka 1	5 995
7.	Dom-Hobby-Ogród (do 14.12.2004 r.)	Pilotów 6	5 497
8.	Geant	Bora Komorowskiego 37	10 155
9.	Hypernova	Witosa 7	5 500
10.	Ikea	Conrada 66	9 986
11.	Kaufland	Bratysławska 4	4 200
12.	Makro Cash & Cary	Jasnogórska 62	10 316
13.	Max Komfort	Wadowicka 9	2 000
14.	Mix-Meble	Wadowicka 8a	4 850
15.	Nomi (do 31.10.2004 r.)	Centralna 41	3 823
16.	OBI	Bora Komorowskiego 31	8 300
17.	OBI	Wielicka 259	9 995
18.	Tesco	Kapelanka 54	12 250
19.	Tesco	Wielicka 259	9 995
20.	DH WANDA	Broniewskiego 1	2 419
21.	Wnętrze Plus (Galeria)	Pilotów 6	4 254
22.	DH JUBILAT	Al. Krasińskiego 1/3	4 615
23.	Kraków-PLAZA	Al. Pokoju 44	30 500
24.	M1	Al. Pokoju 67	42 466
25.	Selgros Cash & Cary	Nowohucka 52	10 225
26.	Elea (dawna Billa)*	Mackiewiczza 17	1 937

*Sklep Billa w 2003 r. zmienił nazwę na Elea oraz zmniejszył swoją powierzchnię sprzedażową do 1938 m², a w 2004 r. o kolejny m².

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

VI.1.4. Targowiska

W 2004 r. funkcjonowały w Krakowie ogółem 32 targowiska, w tym 18 na terenach miejskich i 14 na prywatnych. Wpływy do Budżetu Miasta z targowisk wyniosły w 2004 r. odpowiednio:

- z tytułu opłaty targowej - 5 004 tys. zł,
- z tytułu czynszu dzierżawnego z placów targowych - 1 935 tys. zł,

Niezależnie od handlu na targowiskach zorganizowanych, prowadzony jest handel okrężny na innych terenach za zgodą ich zarządców. Z tego tytułu wartość opłaty targowej w 2004 r. wyniosła 282 tys. zł a z czynszu dzierżawnego - 1 108 tys. zł. Ogólna wartość tych wpływów wyniosła 8 329 tys. zł i w porównaniu z 2003 r. zmniejszyła się o 0,8%.

Tabela VI.8.

Targowiska w Krakowie w 2004 r.

Wyszczególnienie	Adres	Uwagi
Dzielnica I		
1. Stary Kleparz	ul. Filipa	Teren miejski
2. Nowy Kleparz	ul. Długa	Teren miejski
3. Plac Nowy	ul. Estery	Teren miejski
4. Krakowskie Kwaciarki	Rynek Główny	Teren miejski
Dzielnica II		
1. Przy al. Daszyńskiego	al. Daszyńskiego	Teren miejski
2. Przy Pętli Rakowickiej	ul. Rakowicka	Teren miejski
Dzielnica IV		
1. Plac Imbramowski	ul. Imbramowska	Teren miejski
2. Azory	ul. Chełmońskiego	Teren miejski
Dzielnica V		
1. Giełda Narciarska ROTUNDA	ul. Oleandry	Teren UJ
2. Giełda Narciarska ŻACZEK	ul. Oleandry	Teren UJ
Dzielnica VI		
1. Novum Plac	ul. Lea	Teren miejski
2. Plac Rydla	ul. Młodej Polski	Teren miejski
3. Przy ul. Balickiej	ul. Balicka	Teren przedsiębiorstwa
Dzielnica VII		
1. Plac Na Stawach	ul. Senatorska	Teren miejski
Dzielnica VIII		
1. Rynek Dębnicki	Rynek Dębnicki	Teren miejski
Dzielnica IX		
1. Borek	ul. Orzechowa	Teren prywatny
Dzielnica XI		
1. Manhattan	ul. Białoruska	Teren Spółdzielni
2. Beskidzka/Witosa	ul. Beskidzka/Witosa	Teren Spółdzielni
Dzielnica XII		
1. Kozłówek	ul. Na Kozłówce	Teren miejski
2. Jerzmanowskiego	ul. Jerzmanowskiego	Teren Spółdzielni
Dzielnica XIII		
1. Tandeta	ul. Krzywda	Teren miejski
2. King	ul. Krzywda	Teren prywatny
3. Rybitwy	ul. Christo Botewa	Teren prywatny
4. Centrum	ul. Christo Botewa	Teren prywatny
5. Sukces	ul. Christo Botewa	Teren prywatny
Dzielnica XV		
1. Złoty Wiek	ul. Ks. Jancarza i ul. Nagłowicka	Teren miejski
2. Piastów	oś. Piastów	Teren miejski
Dzielnica XVI		
1. Bieńczyce	ul. Kocmyrzowska	Teren Państwowej Agencji Handlowej
2. Tomex	ul. Bieńczycka	Teren prywatny
Dzielnica XVIII		
1. Bulwar	ul. Bulwarowa	Teren miejski
2. Sol-Hut	Al. Solidarności	Teren Mittal Steel Poland - Oddział Kraków (d. Huta im. T. Sendzimira)
3. Giełda Samochodowa	Branice	Teren miejski

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

VI.2. Sprzedaż i wyniki finansowe przedsiębiorstw

VI.2.1 Wielkość sprzedaży w jednostkach sektora przedsiębiorstw

W 2004 r. nastąpił wzrost przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług zarówno wśród podmiotów sektora prywatnego jak i publicznego średnio o 11%, przy czym udział sektora prywatnego w wielkości przychodów ogółem wyniósł prawie 89%.

Znaczniejszy wzrost przychodów odnotowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność.

Wykres VI.5.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w sektorze przedsiębiorstw w Krakowie w latach 2001-2004

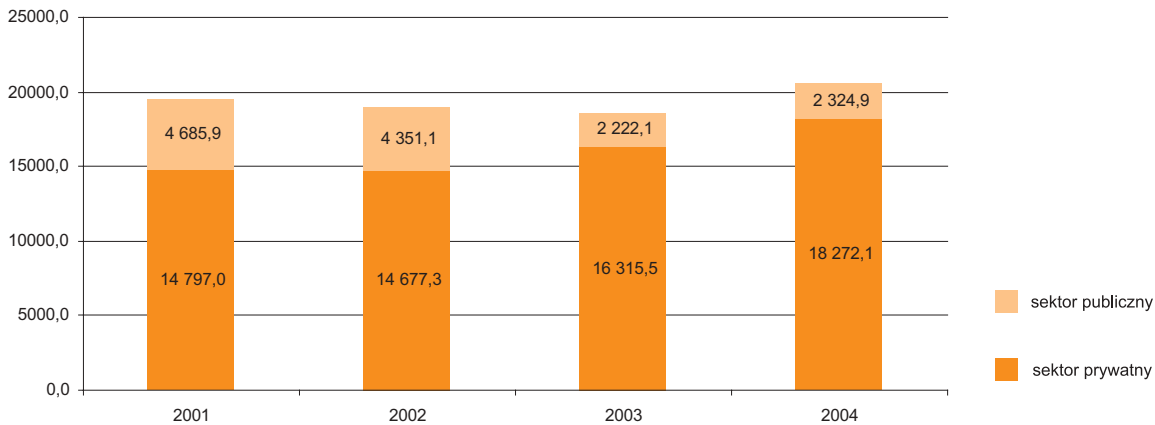

Tabela VI.9.

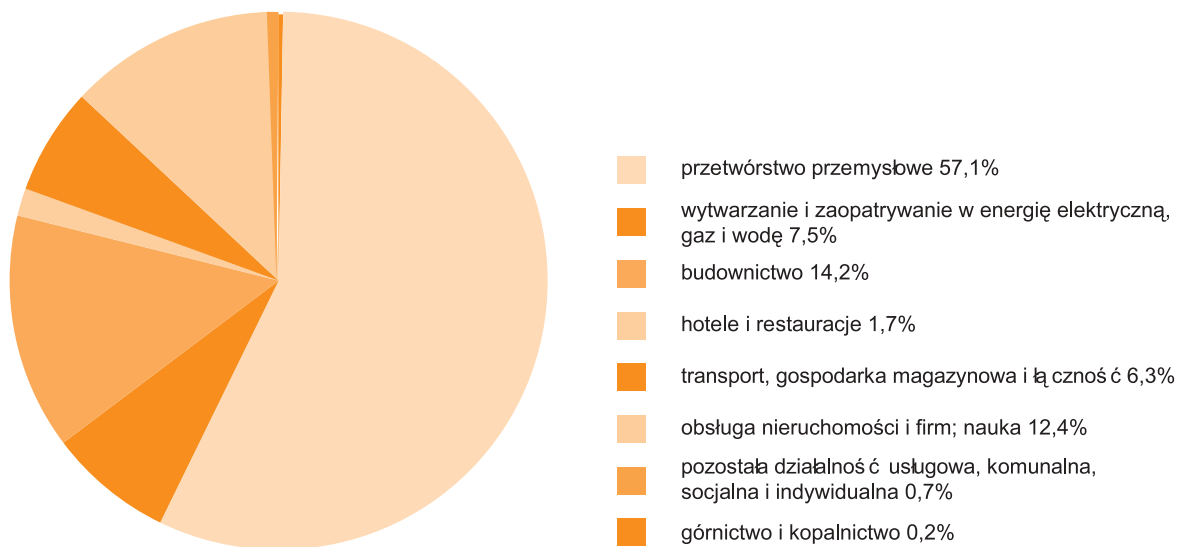
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług uzyskane przez jednostki sektora przedsiębiorstw w Krakowie w 2004 r.

sekcja PKD	Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług tys. zł	Dynamika 2004/2003
ogółem sektor przedsiębiorstw	20 596 994,4	111,1%
górnictwo i kopalnictwo	32 069,0	109,6%
przetwórstwo przemysłowe	11 753 552,1	115%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1 544 447,1	104%
budownictwo	2 918 895,9	101%
handel i naprawy	brak danych	—
hotele i restauracje	351 234,8	105%
transport gospodarka magazynowa i łączność	1 290 315,2	113%
obsługa nieruchomości i firm; nauka	2 564 031,8	112%
pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	142 448,5	101,2%

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wykres VI.6.

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wg wybranych sekcji PKD uzyskanych przez przedsiębiorstwa w Krakowie w 2004 r.

VI.2.2. Wskaźniki finansowe jednostek sektora przedsiębiorstw

W 2004 utrzymała się tendencja wzrostowa wielkości przychodów z całokształtu działalności wśród przedsiębiorstw - względem roku poprzedniego ich wartość wzrosła o ok. 19%.

Znaczej poprawie uległy także wyniki finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa.

Obniżeniu uległ w 2004 r. udział kosztów uzyskania przychodów w przychodach z całokształtu działalności. W efekcie poprawiła się rentowność przedsiębiorstw ogółem.

Tabela VI.13.

Podstawowe wyniki finansowe i relacje ekonomiczne przedsiębiorstw krakowskich w latach 2001-2004

		2001	2002	2003	2004
Przychody z całokształtu działalności ogółem	mln zł	39 133,8	37 792,3	44 883,4	53 606,0
wynik finansowy brutto	mln zł	-233,7	-111,9	570,6	1 909,9
wynik finansowy netto	mln zł	-449,2	-367,8	312,6	1 535,7
wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności*	%	100,6	100,3	98,7	96,5
wskaźnik rentowności obrotu netto**	%	-1,1	-1,0	0,7	2,9

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

* relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności

** relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności

VI.3. Rynek Pracy

W 2004 roku nastąpił wzrost zatrudnienia, względem roku poprzedniego średnio o 3,5%. Najznacznější wzrost odnotowano w sekcjach: handel i naprawy, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, oraz obsługa nieruchomości i firm, nauka. Przeciętna liczba zatrudnionych w 2004 r. wyniosła 159 406 osób, z czego 86% przypadło na sektor prywatny. Liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw wyniosła na koniec 2004 r. 180 218 osób, co oznacza wzrost względem roku poprzedniego niemal o 8%.

Wykres VI.7.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Krakowie w latach 2001 - 2004

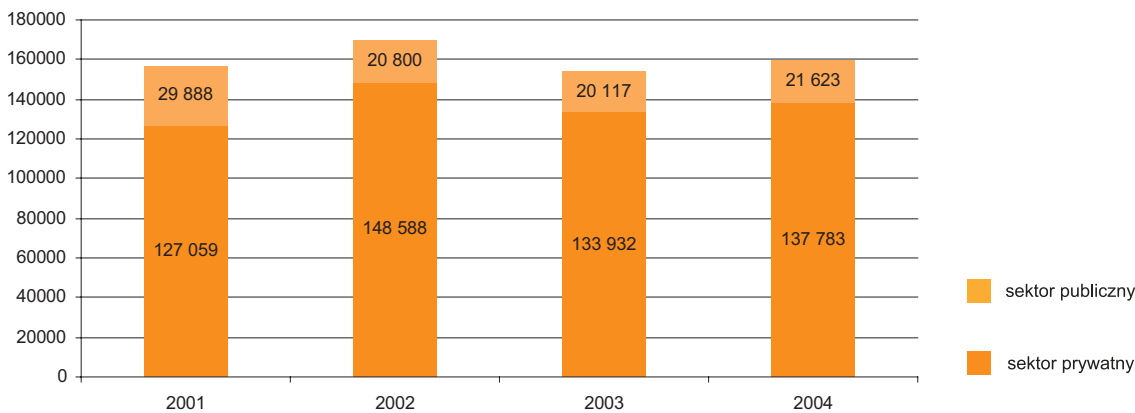

Tabela VI.10

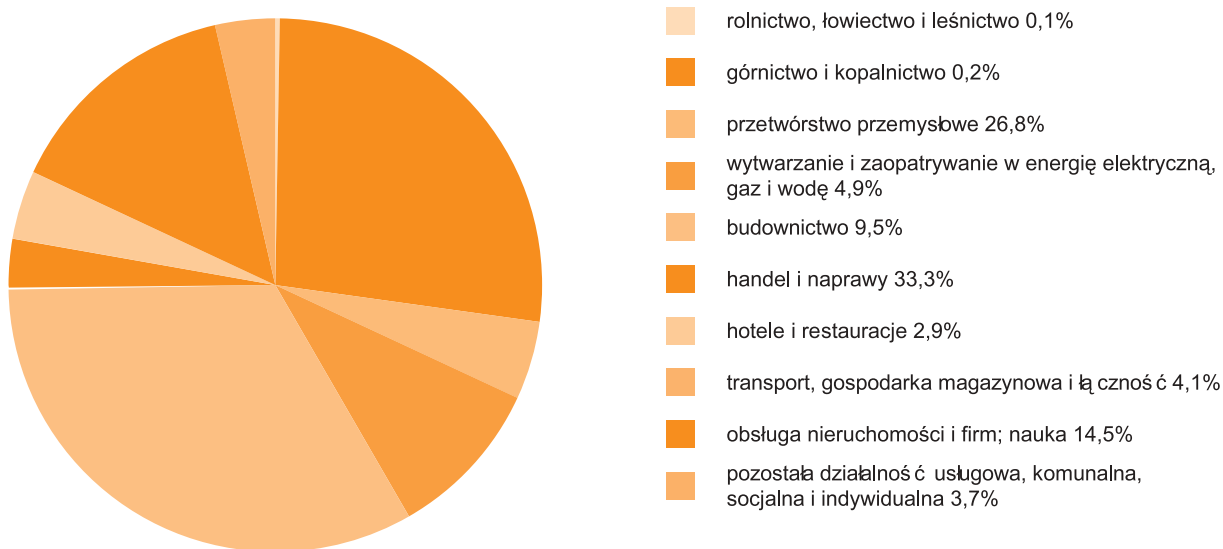
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2004 r. wg wybranych sekcji PKD

Sekcja PKD	Przeciętna liczba zatrudnionych	Dynamika 2003=100
ogółem sektor przedsiębiorstw	159 406	103
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	110	109
górnictwo i kopalnictwo	368	101
przetwórstwo przemysłowe	42 756	101
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	7 813	155
budownictwo	15 161	89
handel i naprawy	53 100	105
hotele i restauracje	4 573	93
transport gospodarka magazynowa i łączność	6 591	95
obsługa nieruchomości i firm, nauka	23 104	109
pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	5 830	101

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wykres VI.8.

Udział poszczególnych sekcji PKD w zatrudnieniu w sektorze przedsiębiorstw w Krakowie w 2004 r.

VI.3.1. Bezrobocie

Średnioroczna stopa bezrobocia dla Krakowa obniżyła się w 2004 r. względem roku poprzedniego i wyniosła 7,5%. Wskaźnik ten wciąż kształtuje się na znacznie niższym poziomie niż w województwie i kraju; w porównaniu z największymi miastami Polski korzystniejsza sytuacja występuje jedynie w Warszawie i Poznaniu.

Wśród bezrobotnych nadal przeważały kobiety (prawie 55%) - ich udział wzrósł nieco w 2004 r.

Pod względem wieku dominowały osoby młode, do 34 roku życia (ok.46%).

Ponad połowę bezrobotnych stanowiły osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, tj. z wykształceniem zawodowym i poniżej.

Na przestrzeni 2004 r. pracodawcy zgłosili do Grodzkiego Urzędu Pracy 14 449 propozycji na wolne miejsca pracy, co oznacza wzrost względem roku poprzedniego o 55%.

Krakowski rynek nadal oferuje pracę głównie dla: sprzedawców, przedstawicieli handlowych, specjalistów ds. marketingu, kucharzy, kelnerów, kierowców i magazynierów. Liczba ofert pracy dla osób z wykształceniem wyższym była znikoma i dotyczyła przeważnie umów cywilnoprawnych, gorzej płatnych.

W ramach środków przewidzianych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu zaktywizowano łącznie 3 442 osoby. Najwięcej środków przeznaczono na staże (38%) i szkolenia (18%).

Zaznaczył się dalszy spadek awizowanych zwolnień grupowych z przyczyn zakładu pracy. Biorąc pod uwagę wcześniejsze lata, zauważalna jest tendencja spadkowa zarówno w ilości zakładów, które zgłaszały zamiar zwolnień jak i w liczbie osób przewidzianych do zwolnienia. Wynika z tego jednoznacznie, że większość krakowskich zakładów pracy proces restrukturyzacji zatrudnienia ma za sobą, ewentualnie proces zwolnień jest rozłożony w czasie i przechodzi w tryb zwolnień indywidualnych.

Tabela VI.11.

Stopa bezrobocia rejestrowanego* w latach 2001-2004

lata	Polska	województwo Małopolskie	Kraków	dynamika %
2001	16,2	13,1	8,1	29,0
2002	18,1	13,8	8,4	3,7
2003	19,9	13,9	8,4	0,0
2004	19,5	15,0	7,5	-10,7

Źródło: Grodzki Urząd Pracy w Krakowie

*miernik określający udział bezrobotnych w ogólnej liczbie zawodowo czynnych poza rolnictwem

Tabela VI.12.

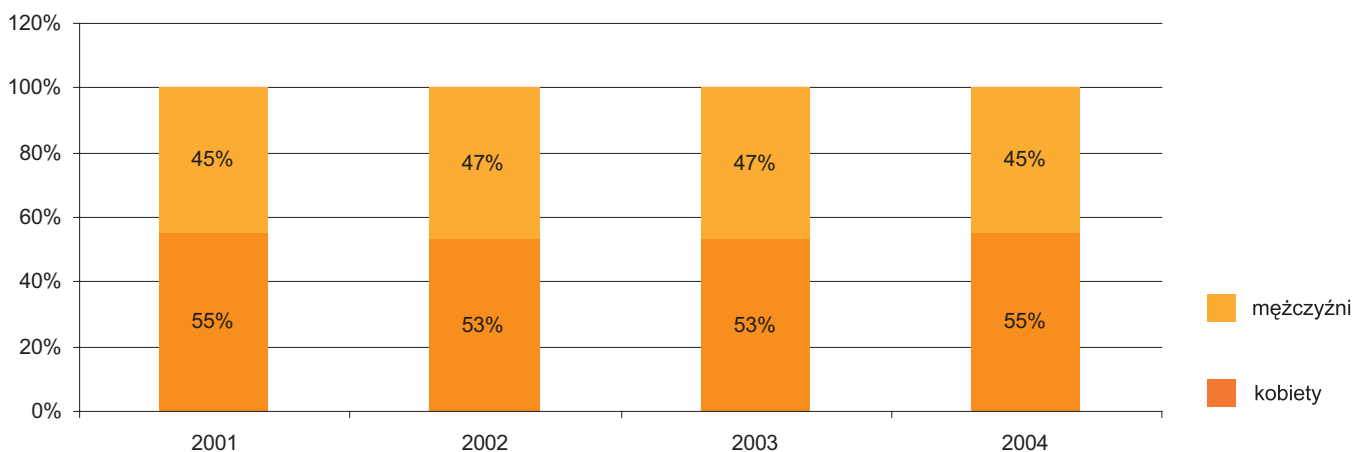
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie miasta Krakowa w latach 2001 - 2004 (stan na 31.12)

Rok	Liczba bezrobotnych w Krakowie
2001	29 746
2002	30 132
2003	29 926
2004	26 905

Źródło :Grodzki Urząd Pracy w Krakowie

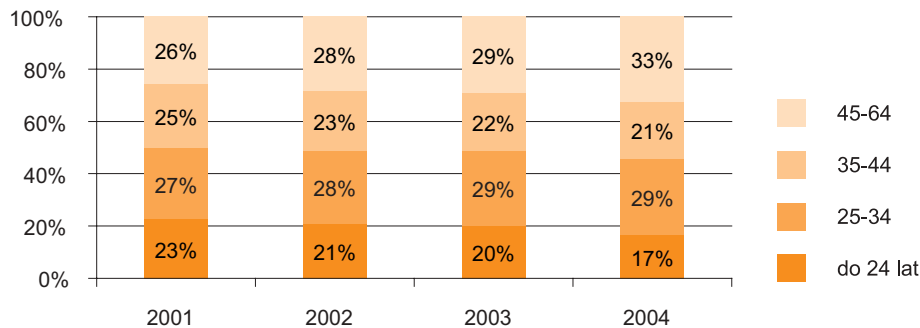
Wykres VI.9.

Struktura bezrobotnych wg płci w latach 2001 - 2004

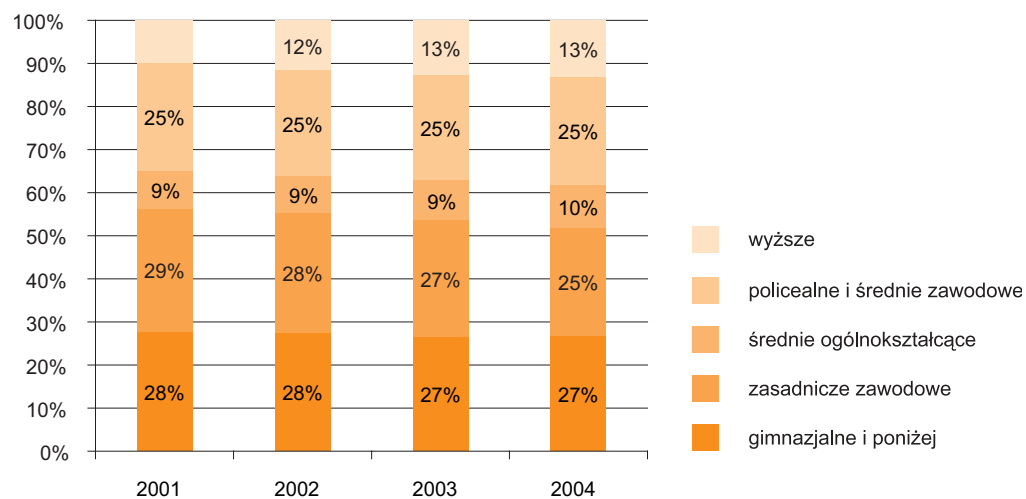
Wykres VI.10.

Struktura bezrobotnych wg wieku w Krakowie w latach 2001-2004

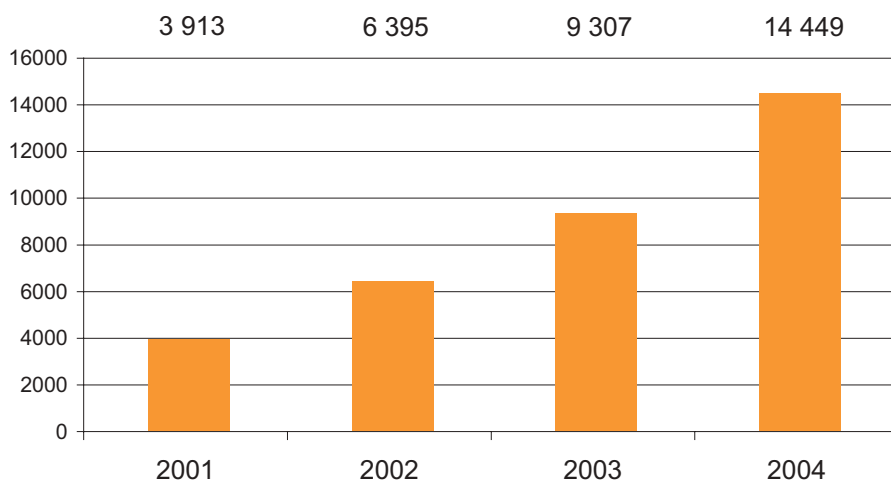
Wykres VI.11.

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w Krakowie w latach 2001-2004

Wykres VI.12.

Zgłoszenia ofert pracy w latach 2001 - 2004

VI.4. Inwestycje zagraniczne

Na gospodarkę Krakowa duży wpływ mają inwestycje z udziałem kapitału zagranicznego. Na początku 2004 r. skumulowana ilość bezpośrednich inwestycji zagranicznych na terenie miasta wyniosła ok. 3,5 mld USD.

W ostatnich latach największe inwestycje zrealizowały następujące firmy:

- Motorola - otwarcie Centrum Oprogramowania - IX.2003; na podstawie umowy między Miastem a firmą, zobowiązała się ona do zainwestowania. 10 mln USD (do poł. 2005r.), a w zakresie nowych miejsc pracy: zatrudnienie 250 osób w terminie do 30.06.2006 oraz zatrudnienie co najmniej 500 osób nie później niż do 30.06.2011;
- Linde Gas Polska - branża: gazy techniczne; 21 kwietnia 2004 r podpisana została umowa na zakup gruntu pod budowę nowej siedziby Linde Gaz Polska (przy al. Jana Pawła II w Czyżynach w strefie Krakowskiego Parku Technologicznego). Obok nowoczesnej części biurowej powstanie także centrum technologiczno-szkoleniowe; w Krakowie firma zainwestowała ok. 11,014 mln złotych (stan na I poł. 2004);
- AMS - branża: produkcja oprogramowania; około 100 osób zatrudnionych obecnie, docelowo - 250;
- Honeywell - w 2003 r. otwarto w Krakowie biuro, którego zadaniem jest pozyskiwanie polskich dostawców części i podzespołów dla przemysłu lotniczego i kosmicznego;
- Lotos S.A. - siedziba firmy naftowej na region południowy - uruchomione w pierwszej poł. 2004;
- Cap Gemini - outsourcing finansowy, księgowość; ok. 260 nowych miejsc pracy; działa od kwietnia 2004;
- Globe Trade Center S.A. (GTC) - realizuje w Krakowie obiekty biurowe i handlowe (m.in. biurowiec Galileo);
- Delphi - Centrum Techniczne - rozwój dotychczasowej inwestycji w Krakowie: obecnie firma uruchamia w naszym mieście laboratorium pochłaniaczy par paliwowych, co wiąże się z nakładami inwestycyjnymi ponad 1 mln dolarów. Na dzień dzisiejszy firma zatrudnia około 450 osób (co oznacza dwukrotny wzrost zatrudnienia w ciągu ostatnich dwóch lat);
- Communication Factory - Niemiecka firma branży telemarketingowej zarejestrowała w Krakowie swoje przedstawicielstwo na Polskę. W ubiegłym miesiącu uruchomiła w naszym mieście placówkę, w której zatrudnienie znalazło na początek 30 osób i planuje rozszerzyć liczbę pracowników do 100.

Tabela VI.14.

Największe inwestycje kapitału zagranicznego w Krakowie (powyżej 1 mln USD)

Lp	inwestor	kraj pochodzenia	branża	uwagi
1	HVB	Niemcy	bank	Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A.
2	Metro Group AG	Niemcy	handel hurtowy i detaliczny	Makro Cash & Carry, Centrum Handlowe M1 - Real, Media Markt, Praktiker
3	Tesco Plc	Wielka Brytania	handel detaliczny supermarket	„Tesco” Sp. z o.o., supermarket
4	Carrefour	Francja	handel detaliczny	„Carrefour”, supermarkety
5	Casino	Francja	handel detaliczny	Géant Kraków
6	BP International B.V.	Wielka Brytania	handel detaliczny	BP Polska Sp. z o.o. 12 stacji gazowowych, BP Express Sp. z o.o., Aral Polska Sp. z o.o.
7	Electricité de France Internationale (EDF)	Francja	energia ciepła	Elektrociepłownia Kraków S.A.
8	Philip Morris Holland B.V.	USA	produkcja wyrobów tytoniowych	Philip Morris Polska S.A.
9	Statoil	Norwegia	handel detaliczny stacje gazowe	stacje benzynowe
10	Delphi Automotive Systems	USA	elektronika i komponenty samochodowe	Delphi Automotive Systems Poland Sp. z o.o.
11	Deutsche Bank AG	Niemcy	bank	Deutsche Bank 24 S.A (Kraków)
12	IKEA	Szwecja	handel detaliczny, wyroby drewniane	sklep meblowy
13	PepsiCo	USA	produkcja wyrobów spożywczych, napoje i wyroby tytoniowe	rozlewnia w Krakowie
14	Allianz AG	Niemcy	ubezpieczenia	Kraków Plaza Sp. z o.o.
15	Pliva d.d.	Chorwacja	farmaceutyki	Pliva Kraków Zakłady Farmaceutyczne S.A. (dawniej Polfa - Kraków S.A.) - produkcja farmaceutyków
16	McDonald's	USA	hotele i restauracje	restauracje
17	Shell Overseas Holdings	Wielka Brytania	handel detaliczny, energia, gaz, dostarczanie wody	stacje paliw
18	F & P Holding Company Inc.	USA	produkcja wyrobów z metali	Can-Pack S.A.
19	European Retail Enterprises (ERE)	Francja	międzynarodowy inwestycje kapitałowe	centra handlowe
20	Raiffeisen Centralbank Osterreich AG	Austria	bank	Raiffeisen Centrobank S.A.
21	D. Chase Enterprises	USA	usługi konsultingowe	Polska Telewizja Kablowa S.A.
22	Valeo	Francja	przemysł samochodowy	Autosystemy Sp. z o.o. (Kraków, Skawina)
23	Air Liquide S.A.	Francja	produkcja wyrobów chemicznych	Air Liquide Sp. z o.o., Alkat Sp. z o.o., Alpol Sp. z o.o.
24	Volvo AB	Szwecja	transport samochodowy	oddział w Krakowie
25	Provident Financial Plc.	Wielka Brytania	pośrednictwo finansowe	Provident Polska S.A.
26	IT International Theatres	Izrael	usługi konsultingowe	multiplex 2x
27	Tricon Global Restaurants Inc.	USA	hotele, restauracje	Pizza Hut Restaurant
28	Ahold	Holandia	handel	Ahold Polska Sp. z o.o.
29	Wiener Staedtische Allgemeine Versicherung AG	Austria	ubezpieczenia	TU Compensa S.A.

30	Rumeli Group	Turcja	produkcja wyrobów niemetalowych	55% udziału w Cementowni Nowa Huta S.A. (Kraków)
31	Hiestand Holding AG	Szwajcaria	produkcja żywności	Hiestand Sp. z o.o. (Kraków)
32	Plus Warenhandels Gesellschaft GmbH	Niemcy	handel i naprawy	Plus Discount
33	Group 4 Falck A/S	Dania	ochrona	Karderos Sp. z o.o., BWR Serwis Sp. z o.o.
34	Paroc Group	Finlandia	produkcja wyrobów niemetalowych	Nordkalk Sp. z o.o.
35	Retail Investment Concepts, Inc	USA	handel detaliczny	Office Depot Wszystko Dla Biura Potamkin International Polska Sp. z o.o.
36	R.R. Donnelley International Inc.	Holandia	działalność wydawnicza i poligraficzna	R.R. Donnelley Europe Sp. z o.o. – drukarnia
37	Porr International/ Chopin	Austria	budownictwo	Chopin Sp. z o.o.
38	Fortum Oy	Finlandia	handel detaliczny	stacje gazowe
39	Belvedere S.A.	Francja	przemysł spożywczy	Krakowska Destylarnia Polmos S.A.
40	Tishman Speyer Properties (TSP)	USA	nieruchomości	Tishman Speyer Properties Polska Sp. z o.o.
41	Premium Packaging Tiefdruck Productions GmbH	Austria	przemysł papierowy	WALL Kraków Sp. z o.o.
42	Rossmann Ost Europe BV	Holandia	handel detaliczny	sklep Rossmann
43	TelePizza S.A.	Hiszpania	hotele, restauracje	restauracja Telepizza
44	Tabella Holding BV	Holandia	budownictwo	Krakowskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A.
45	Motorola Inc.	USA	aparatura i urządzenia elektroniczne	Motorola Polska Electronics Sp. z o.o.
46	Hochtief AG	Niemcy	budownictwo	Przedsiębiorstwo Instalacji Sanitarnych Cracovia S.A.
47	Julius Meinl International AG	Austria	handel	sieć handlowa
48	Germanos	Grecja	handel	handel
49	Lurgi Oel Gas Chemie GmbH	Niemcy	budownictwo	Lurgi Bipronaft S.A.
50	L. Molteni & C.dei Fratelli Alitti SpA	Włochy	produkcja wyrobów chemicznych	Molteni Farmaceutici Polska Sp. z o.o.
51	Nesky Inc.	USA	handel hurtowy	Nesky Polska Sp. z o.o.
52	United Entertainment	USA	obsługa nieruchomości i firm	„Atomic Świat Rozrywki”
53	Merloni Termosanitari SpA	Włochy	produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych	Merloni Termosanitari Polska Sp. z o. o.
54	Central European Recovery Holdings LP	USA	produkcja wyrobów z metali	Slag Recycling Sp. z o.o.
55	Gustav F. W. Hamster GmbH&Co	Niemcy	przetwórstwo spożywcze	Zakłady Przemysłu Cukierniczego Wawel S.A.
56	Actaris Gazzahlerbau GmbH	Niemcy	handel i naprawy	Actaris Polska Sp. z o.o.
57	CH2M Hill International Inc.	USA	obsługa firm	CH2M Hill Polska Ltd.
58	Itapol Servizi Fiduciari S.P.A.	Włochy	usługi	Securpol Polska Sp. z o.o.
59	Italiana Appalti Costruzioni	Włochy	nieruchomości	I.A.CO. Poland

Źródło: Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych

Tabela VI.15.

Struktura branżowa zainwestowanego kapitału zagranicznego

branża	Inwestycje w mln USD	%
bankowość	1289,8	36,5
inna działalność produkcyjna	1259,3	35,6
handel detaliczny	463,6	13,2
drukarnie	226,5	6,4
wynajem nieruchomości	112,3	3,1
hotelarstwo	89,3	2,5
rozrywka, telekomunikacja	53,5	1,5
budownictwo	28,4	0,8
restauracje	13,4	0,4
razem	3536,1	100

Źródło: Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych

VI.5. Rozwój przedsiębiorczości

Miasto realizuje działania wspierające przedsiębiorczość, przede wszystkim w oparciu o Uchwałę Nr LXXX/681/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 czerwca 2001 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania rozwoju przedsiębiorczości w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw w Krakowie.

VI.5.1. Działania informacyjno - promocyjne

Ważniejszymi działaniami informacyjno - promocyjnymi w zakresie wspierania przedsiębiorczości na przestrzeni 2004 r. były:

- organizacja sympozjum Unia Europejska twoim partnerem w biznesie - prezentującego praktyczne zagadnienia dotyczące funkcjonowania firm sektora MSP na zjednoczonym rynku unijnym,
- organizacja konferencji Małe i średnie przedsiębiorstwa w UE - finansowanie rozwoju przedsiębiorstw,
- organizacja konferencji Wielki Mały Biznes
- promocja krakowskiego MSP na Targach Sztuki „Europ'Art 2004” we współpracy ze Space Gallery w Krakowie
- konferencja Kraków miastem nowoczesnych technologii. Doświadczenia i przyszłość.
- współorganizacja wystawy Kraków w Europie, Europa w Krakowie. Kontakty gospodarcze XIV-XVII w.
- współpraca z instytucjami związanymi z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości poprzez spotkania z przedstawicielami środowisk gospodarczych Krakowa w ramach „Porozumienia na rzecz rozwoju przedsiębiorczości”,
- wsparcie promocji krakowskich przedsiębiorców podczas Międzynarodowych Targów w Bordeaux i w Norymberdze,
- współorganizacja Święta Rzemiosła (we współpracy z MIRiP w Krakowie),
- umieszczanie promocyjnych wpisów, reklam, artykułów i ogłoszeń: w dodatku Gazety Wyborczej pt. Leksykon gmin, Roczniku Małopolska, ogłoszenia cykliczne w Wiadomościach Gospodarczych, wpis promocyjny krakowskich artystów wraz z logo Miasta Krakowa w katalogu Międzynarodowych Targów Sztuki „Europ'Art 2004” odbywających się w Genewie.

VI.5.2. Miejskie Ośrodki Informacji Gospodarczej

Utworzone zostały Punkty Informacji dla Przedsiębiorców gdzie udzielane są podstawowe informacje przydatne przy prowadzeniu działalności gospodarczej i upowszechniane są informacje o możliwościach pomocy dla przedsiębiorców ze strony samorządu, administracji rządowej oraz organizacji pozarządowych i instytucji europejskich. Punkty działają we współpracy z samorządami gospodarczymi. W 2004 r. prowadzono:

- Punkt Informacji Gospodarczo - Turystycznej (wspólnie z Krakowską Kongregacją Kupiecką),
- Krakowskie Centrum Informacji Gospodarczej (wspólnie z Izbą Przemysłowo - Handlową),
- Punkt Informacji Europejskiej,
- Nowohuckie Centrum Informacji, a w jego ramach:
 - Punkt Informacji Gospodarczej (partner: Małopolskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców)
 - Biuro Lokalne Nowa Huta (partner: Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Nowej Huty).

Dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Gminą Kraków a Urzędem Statystycznym, Izbą Skarbową i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, w dniu 1 października 2004 r. w Centrum Administracyjnym przy ulicy Kordylewskiego 2, został otwarty Punkt Obsługi Przedsiębiorcy.

Istotą działania POP, który jest pierwszym w takiej formie i zakresie działania w Polsce, jest możliwość załatwienia w jednym miejscu (na tyle, na ile pozwala istniejący stan prawny) większości spraw związanych z uruchomieniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.

W ramach miejskiej prezentacji internetowej „Magiczny Kraków”, zostały udostępnione strony internetowe przeznaczone specjalnie dla przedsiębiorców: www.msp.krakow.pl oraz www.ue.krakow.pl.

XVI.5.3. Pozostałe działania

Gmina inicjuje także działania zmierzające do aktywizacji gospodarczej i rozwoju naukowo-technologicznego wyznaczonych obszarów oraz rewitalizacji terenów poprzemysłowych uwzględniające możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych, w tym w szczególności z Unii Europejskiej.

W 2004 r. w ramach takich działań m.in. ogłoszono konkurs na Rewitalizację obszaru poprzemysłowego Zabłocia, podobny konkurs przewidziano dla obszaru Branic.

VI.6. Turystyka

Liczba odwiedzających Kraków wzrosła wg szacunków w 2004 r. względem roku poprzedniego o ok. 33% i wyniosła 6 400 000 osób, z czego w celach turystycznych - 4 100 000. Jako główne cele przyjazdów do Krakowa można wyróżnić: zwiedzanie zabytków (72,4%), wypoczynek (57,4%), rozrywka (26,7%).

Średnie wydatki poniesione przez turystów w Krakowie wyniosły: 303 zł dla turystów krajowych (tj. o 34,1% więcej niż rok wcześniej) i 766 zł dla zagranicznych (czyli o 25,1% mniej niż w roku ubiegłym). Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania udzieliły w 2004 r. 2 124 333 noclegi, czyli o ok. 25% więcej niż w 2003 r., z czego ok. 60% turystom zagranicznym.

W latach 2003-2004 oddano do użytku 3 hotele o standardzie czterogwiazdkowym: Sympozjum oraz Radisson SAS, które wzbogaciły rynek o blisko 280 pokoi hotelowych oraz jeden hotel pięciogwiazdkowy Sheraton należący do sieci Starwood, oferujący ponad 200 pokoi. Ponadto hotel Grand - jeden z najstarszych w Krakowie, po modernizacji otrzymał kolejną, piątą gwiazdkę.

Tabela VI.16.**Wydatki turystów poniesione na pobyt w Krakowie w 2004 r.**

Przedział wydatków w zł	Turyści krajowi %	Turyści zagraniczni %
Do 755	96,9	78,3
756 - 1503	2,9	14,7
1504 - 2251	0,1	4,1

Źródło: Wydział Promocji i Turystyki UMK

Tabela VI.17.**Baza noclegowa Krakowa w latach 2003 - 2004**

	liczba obiektów	
	2003	2004
Ogółem	135	173
Hotele****	0	2
Hotele****	9	9
Hotele***	39	42
Hotele**	13	14
Hotele*	7	6
Hotele w trakcie kategoryzacji	7	10
Motele	2	2
Domy wycieczkowe	3	9
Pensjonaty	7	7
Schroniska całoroczne	3	4
Campingi całoroczne	3	2
Campingi sezonowe	b.d.	1
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	b.d.	1
Zakłady uzdrowiskowe	1	1
Baza pozahotelowa*	41	63

*baza pozahotelowa rejestrowana w ewidencji UMK - stan na 11.2004 r.

Źródło: Wydział Promocji i Turystyki UMK

Tabela VI.18.**Liczba udzielonych noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2003 - 2004**

	liczba udzielonych noclegów			
	2003		2004	
	ogółem	w tym turystom zagranicznym	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Ogółem	1 696 928	953 123	2 124 333	1 275 781
Hotele, motele i pensjonaty	1 264 048	831 964	1 658 999	1 135 309
w tym hotele	1 234 793	820 573	1 615 949	1 117 470
Pozostałe objekty zbiorowego zakwaterowania	432 880	121 159	465 334	140 472

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.19.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2003 - 2004

	2003	2004
Ogółem	37,3	42,3
Hotele, motele i pensjonaty	37,5	43,2
w tym hotele	37,8	44,1
Pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	36,7	39,3

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Gospodarka i turystyka / Tendencje

- systematycznie wzrasta liczba podmiotów gospodarczych przy rosnącym udziale „czystych” branż gospodarki
- nastąpił znaczny wzrost przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług
- odnotowano wzrost zatrudnienia, oraz spadek stopy bezrobocia
- znacznej poprawie uległy wyniki finansowe i rentowność przedsiębiorstw
- nastąpił dalszy wzrost inwestycji z udziałem kapitału zagranicznego
- Miasto znacznie poszerzyło ofertę w zakresie wspierania przedsiębiorczości
- wzrosła liczba odwiedzających Kraków

Rys. VI.1.

Największe przedsiębiorstwa krakowskie w 2004 r.*

*na podstawie rankingu przeprowadzonego przez czasopismo Polityka (firma Philip Morris Polska nie została ujęta w ww. rankingu)